

Az említett lemmatípusok a következők: alaki tájszavak, jelentésbeli tájszavak, valódi tájszavak, valamint kontaktusjelenségek.

Ezt követően a mikrostruktúra bemutatására a szokásos szócikkfej, szócikktrzs és szócikk láb tagolásban kerül sor. A tipográfiai jelölők következetes megválogatása mellett a szerző hangsúlyt helyez a szócikkfejben használt nyelvtani kategorizálás mértékének megvitatására és a szintaktikai információk szükségességére, különösen a magyarországi német nyelvjárások szótárában, melyben a szintaktikai információk például a frazeologizmusokhoz kapcsolódóan nagyban hozzájárulnának a szótárprojekt értékének növeléséhez. A szócikktrzs explikálása során a szerző nem csak kifejti a magyarországi német nyelvjárások szótára által követett irányelveket, de tankönyvbe illő összegzést készít más szótárak által alkalmazott lehetőségekről, így a különböző jelölési tradíciók makromodelljéről és a lexikográfiai definíciók formáiról. A szerző hasonlóan nagy figyelmet fordít a frazeologizmusok definíciós és szócikktrzsön belüli elhelyezési lehetőségeinek részletezésére. A szócikk láb funkciójának kihasználása leginkább a magyar nyelvű alak megjelenítése és az esetlegesen ahhoz kapcsolódó etimológiai információk szempontjából kivételes, amihez hasonlót egyedül az erdélyi szász szótár hoz, szintén nyelvszigetkaraktere miatt. A mikrostruktúra koncepcióképzésének folyamata egy olyan modell felállításával zárul, amely (részben a magyarországi németek már említett nyelvjárástípusokban gazdag összetételének köszönhetően) különösen részletesen fogalmazza meg a magyarországi német nyelvjárások szótárának szócikkírásában használatos kötelező és opcionális mezőit.

MÜLLER MÁRTA monográfiája régóta várt összefoglalása a jelenlegi keretek között fiatalnak nevezhető szótárprojekt jelenlegi állásának. Nem csak azok forgathatják haszonnal, akik a magyarországi német nyelvjárások, a nyelvsziget-jelenségek, vagy a dialektuslexikográfia iránt érdeklődnek, körültekintő, pontosan hivatkozott szakirodalmi megalapozása, követhető és számtalan példával illusztrált gondolatmenete hasznos mű lehet a tájszótárírás, a nyelvsziget-lexikográfia témájában elmélyülni vágyóknak is.

BONYAI GÁBOR

Eötvös Loránd Tudományegyetem

KÜLÖNFÉLÉK

A harmincadik Implom József helyesírási versenyről

2017. február 23-a és 25-e között rendezték meg a Kárpát-medence diákjai számára az Implom József Középfiskolai Helyesírási Verseny döntőjét Gyulán, az Erkel Ferenc Gimnáziumban.

23-án este a gimnázium könyvtárában Bánki Benjámint gimnazista, a Nemzeti Tehetség Program ösztöndíjasa szerepelt. Nagy sikerű előadásában helyet kapott Kazinczy-aranyjelvényt kiérdemlő Latinovits-szöveg felolvasása, saját versei, valamint a slam poetry műfajában létrehozott és előadott szövegei is.

24-én a Polgármesteri Hivatal dísztermében Görgényi Ernő polgármester beszédével nyitották meg a nemes versengést. Itt adták át Bencze Lóránt professzornak, a Magyar Nyelvstratégiai Intézet igazgatójának és Antalné dr. Szabó Ágnes egyetemi docensnek (ELTE BTK), a Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei általános iskolai helyesírási verseny vezetőjének a 2017. évi Implom József-díjat. Elismerésben részesült Tóth Barnáné Pakurár Judit iskolatitkár, aki évtizedek óta segíti, szervezi ezt a találkozót.

A verseny délelőttje Szent László királyról szóló tollbamondással, majd feladatlap megoldásával tette próbára a 112 tanulót. Ez alatt az idő alatt Bencze Lóránt, Balázs Géza tanszékvezető egyetemi tanár (ELTE BTK) és Veszelszki Ágnes adjunktus (Corvinus Egyetem) előadását hallgatták a kísérők.

Ebéd után Takács Edit, a zsűri titkára (Eszterházy Károly Egyetem OFI), Vörös Ferenc tanszékvezető főiskolai tanár (ELTE Szombathely) és Sinkovics Balázs adjunktus (SZTE BTK) ismertette a verseny feladatait és a helyes megoldásokat. Ezután a diákok és a kísérők meglátogathatták a reprezentatív Almásy-kastélyt. Este bemutatkoztak az Erkel Gimnázium tehetséges diákjai: szavallattal, szólóénekekkel, zenei improvizációkkal, népi és modern táncjelenetekkel arattak nagy tapsot. Az estét a felnőttek állófogadással, a diákok szórakoztató játékokkal zárták.

25-én következett az eredményhirdetés. A zsűri elnöke, Nagy L. János méltatta a kiváló felkészültséget bizonyító eredményeket. A megszerezhető pontok közül 53-an legalább 85%-ot, 22-en legalább 90%-t értek el. A legjobb gimnazista Mucsi Klaudia (95%; Andrássy Gyula Gimnázium, Békéscsaba; tanára Tárnok Erika), a legjobb szakgimnazista Winetár Noémi (92%; Egressy Gábor Két Tanítási Nyelvű Szakgimnázium, Budapest; tanára Tóth Judit), a legjobb szakközépiskolás Markó Dániel (81,5%; Mikes Kelemen Szakközépiskola, Tatabánya; tanára Szalai Péter). Mindannyiukat túlszárnyalta s ezzel Implom József-díjat érdemelt ki tanárával együtt Goró Ágota (95,5%; Palló Imre Művészeti Szakközépiskola, Székelyudvarhely; tanára Goró Mária).

A házigazda Szűcs Levente, az Erkel Ferenc Gimnázium igazgatója úgy köszönt el a vendégektől, hogy a 29 évvel ezelőtt, 1988-ban először, idén harmincadszor megrendezett vetélkedés újra várja vendégeit 2018-ban – a harmincegyedik versenyen.

E sorok megjelenésekor, 2017. május 21–24-ig Kézdivásárhelyen újjászerveződésének 25. évfordulóját ünnepli az Anyanyelvápolók Erdélyi Szövetsége; az idén huszonöt éves Implom-verseny Weöres aktualizált négyesével köszönti:

*Huszonöt év, mit mindketten megértünk,
nem jelenti, hogy gyümölcsként megértünk,
azt sem, hogy már mindent bölcsen megértünk,
legföljebb egy garast mégis megértünk.*

NAGY L. JÁNOS
Szegedi Tudományegyetem